

Песик з ключиком

Олег Черногуз

Цілком випадково мені запропонували цього песика. Мій приятель втратив сон і спокій, шукаючи, де б краще прилаштувати цуценят, які раптом з'явилися у його квартирі. По своїй доброті й легковажності я пообіцяв його виручити: одне з п'яťох цуценят узяти собі.

- Це тільки для вас, - запевнила мене дружина приятеля. - Про цю подію в нашому домі ще ніхто не знає. Ми вам хочемо зробити приємність: за вами лишаємо право вибору...

Я настільки був розчулений її увагою до моєї особи, що не знайшов у собі мужності сердечно подякувати їй і коректно відмовитися від подарунка, який мені насправді був ні до чого.

- Нам пропонують пса, - того ж вечора повідомив я дружину.

- Якого пса?

- Невеличкого, але породистого, - поспішив заспокоїти її. - Батько спаніель, мама - ньюфаундленд...

- Ніякого ньюфаундленда. Нам і самим ніде жити. Тобі ще пес потрібен...

- Ну, ти, як кожна жінка, перебільшуєш. По-перше, у нас є де жити. По-друге, це не простий пес, а породистий. Я вже казав. Не згадав лише про їхні медалі й нагороди. Мати - рідна сестра пса англійської королеви, батько - учасник усіх всесвітніх виставок: Гонконг, Монако, Гонолулу, Ліхтенштейн, - перерахував я міста і князівства, які тільки потрапляли мені на язик, щоб хоч цим приголомшити її.

- Все одно, - спокійно відповіла вона.

- Що - "все одно"? Я вже дав згоду. Не можу ж я відмовлятися від свого слова. Я пообіцяв, що ми прийдемо і обов'язково заберемо песика. Просив, щоб нікому не віддавали...

... Сказано - зроблено. Рівно через місяць ми вирушили до приятеля майже всім сімейством.

За головного арбітра у нас був син, і його слово мало бути вирішальним.

- Ось цього вухастого, з чорною латочкою на спині, - вибрав з п'яťох цуценят головний арбітр.

Першого дня до вечора з Принцом (так ми назвали песика) забавлялася вся сім'я. На ніч бабуса просила покласти його біля себе, синок наполягав, щоб песик ліг тільки з ним. Дружина сказала, що найспокійніше за всіх спить вона і щоб Принц був біля неї. Дідусь категорично заперечував і доводив, що Принц хоча й з аристократів, але все одно його місце в коридорі.

- Собак, навіть породистих, - казав він, - не можна привчати ні до ліжка, ні до постелі.

Ми так і вирішили: Принца поклали в коридорі в картонному ящику з-під чеського

пива "Дипломат". Але як тільки вимкнули світло й повлягалися спати, Принц так почав скавуліти й заводити, що ми всі подумали: його матуся не перенесла розлуки. Доведеться з Принцом опівночі лягати мені: "Сам приніс, сам і виховуй".

Віднині я йому присвячував більше часу, ніж синові, але так ні до чого його й не привчив. Перший тиждень він узявся за ніжки наших меблів: стільців, столу, серванта й крісел.

- У нього прорізуються зубки. - Я вже не пам'ятаю, хто це сказав.

Наступного тижня він перейшов до килимів, покривал і модних босоніжок.

- Ти його відвези до школи, - порадив мені приятель.

- Кого? - зло перепитав я, хоч насправді знав, кого він має на увазі.

- Песика. Там його до всього привчать...

- Ти збожеволів. Мені ніколи синові акордеона до музичної школи піднести, а ти хоч...

- Тоді найми домашнього репетитора. Зателефонуй у бюро добрих послуг. Вони там виконують багато різних функцій...

- Ти що, знущаєшся?

- Ніскільки: собака, як і людина, вимагає до себе уваги, - сказав він і пішов геть.

- Або я, або він, - зустріла мене на порозі квартири дружина, тицяючи мені під ніс найновішу модну сукню, пошиту за зразком естонського журналу "Силует". - Але це ще не все: ти ось глянь на мої лаковані туфлі...

- Нічого дивного, він все лаковане любить.. ,

- А туфлі на платформі, а килим? ..

- Головне - спокій, - тихо промовив я. - Із сукні можна зробити для Принца ганчірку.

Що ж до килима, то ви просто його не тим годуєте, чим слід. Ось я приніс брошуру: "Як годувати і доглядати цуценят", що передчасно втратили маму, - додав я останні слова від себе.

Наситившись взуттям, меблями, синтетикою і жіночими панчохами, він перейшов на літературу. Спочатку гриз брошури з сільського господарства, економіки, дуже любив поради про те, як зібрати кращий урожай тих чи інших сільськогосподарських культур. Тоді перейшов на побутові консультації та додатки до журналів. З успіхом гриз сучасну поезію і драматургію. Найбільше йому подобалися мемуари.

- Чому його так тягне до них? - цікавився я.

- Там клей з хліба, - пояснював дідусь, - і товсті палітурки.

Вечорами, коли я повертався додому і брав пса на руки, усі мої домочадці (за винятком сина) дивилися на мене вовком. Я вирішив пса збути.

У перший же вихідний день після того, як визріла у мене ця думка, я вийшов у двір і почав здалеку:

- Пропонують, як спеціалістові, їхати на два роки в Африку.

- О, це чудово! - підхоплювали сусіди. - Куди саме?

- В Ефіопію або Сомалі.

- Краще в Сомалі...
- Це так, - перебив я, бо відчував, що розмова потече не бажаним для мене руслом.
- Але за кордон не дозволяється брати собак.
- Залиште його тут!
- Він у нас не з простих - він породистий. Може, вам подарувати?
- О ні, - підхопилися з місць сусіди. - Дякуємо. У мене, наприклад, є кіт, - викрутився один з них.
- А у вас? - кинувся я до останнього.
- А мені він просто не потрібний.

"О господи, - сказав я сам собі, - чому ця проста й така переконлива думка не спала мені в голову тоді, коли нам запропонували майбутнього Принца?"

- Дай оголошення, - порадила дружина. - Одне почепи в районі Бессарабки, друге на Куренівці, потім на Оболоні, Борщагівці, Русанівці...

Я й досі не можу собі простити, як тільки на це одразу так легко погодився, для чого я на оголошенні ще додав номер свого телефону.

Протягом місяця телефонні дзвінки в моїй кімнаті не вщухали. І саме в цей час, як я починав розмовляти, Принц так завивав, що я не знав куди подітися. Але це ще було півбіді. Чого я тільки не наслухався від тих абонентів: "Ви продаєте песика з ланцюжком чи без ланцюжка?", "Чи не погодились би свого пса виміняти на мою кішечку?" і тому подібні жарти. Я вже не знав, коли з мене знущаються, а коли говорять цілком серйозно. Під кінець мене прийшли й оштрафували за те, що я обклеюю оголошеннями паркани, стовпи й живі дерева.

Тоді я вирішив зв'язатися з нумізматами. За неймовірну ціну купив у них дві собачі медалі і дві скопіював сам. Я їх почистив, як солдатські гудзики. На товкучці дістав імпорتنий, з срібними заклепками, нашійник і все це почепив на шию Принца. Бачили б ви його, коли він сідав проти сонця на задні лапи, поблискував медалями і скавулів так, що всі в будинку зачиняли вікна і кватирки. Але з яким захопленням на нього і, до речі, на мене дивилися перехожі!

- Чий це такий пес? - запитували вони часто в наших сусідів.
- Любителя природи, - не без єхидства казали ті й кивали в мій бік. - У нас у коридорі вже не пройти - треба пробігати.

Якось Принц приніс у зубах позолоченого ключика. Ключик був настільки гарний, що я вирішив повісити його Принцові на шию поруч з медалями.

- Що це за ключик? - цікавляться у мене собаколюби.
- Ключ від замка, якого відкриває сам пес, - набивав я Принцові ціну і незабаром настільки й сам у це повірив, що змушений був купити ще й замочок і скриньку для персональних речей Принца. Але від цього мені не стало легше.
- Подінь кудись або його, або мене, - казала мені щоранку дружина.

Якось я похвалився, що мій пес уміє робити майже все, що належить уміти собаці. Навколо мене зібрались цікаві.

- Принц, - почав несміливо я. Він підозріло глянув на мене і насторожився. -

Встань!

Але він тільки помахав мені хвостом. Коли ж підвівся, я йому наказав лягти. У відповідь він почав лише стрибати.

- Дай лапу!

Він не виконав жодної моєї команди. Тоді я йому кинув палку.

- Принд, візьми!

І він узяв. Відбіг убік, ліг у затінку й почав спокійно гризти.

- Надворі інша обстановка. Він кімнатний собачка. Ці команди виконує тільки вдома, - виправдовувався я, але терпець мені урвався.

Я взяв сітку, кирку, відбив від порога чималий шмат каменя і попрямував з Принцом до річки.

- Гей, - гукнув хтось мені з вікна. - А ваш поліглот задачок випадково не розв'язує?

Тут у підручнику для третього класу є цікава задачка: "З пункту А до пункту Б виїхали два велосипедисти. За одним з них кинувся песик". Правда, без ключика. Питається, якщо...

Далі я того ехиди не чув. Вийшов на лід і почав довбати ополонку.

- Невже тут є риба? - несподівано обступили мене рибалки.

- Він же собачку привів топтити. Бачиш - без вудочок...

- Хіба ви на таке підете?! Собака - це ж друг людини... А особливо з медалями і отаким позолоченим ключиком.

- Я й не збираюсь, - промовив я й рушив додому. Помітивши з вікна, що я не сам, дружина в одну руку взяла сина, в другу валізу і того ж дня пішла до мами.

Серце моє розривалося на шматки. Уночі стало ще гірше: відсутність господарки, бабусі, дідуса і сина позначалася й на песикові. Він так скавулів, що я не витримав і зателефонував своєму приятелеві, який ще рік тому мріяв розлучитися зі своєю дружиною.

- Як ти поживаєш, старий? - поцікавився я,

- Так собі, - відповів він. - Приходь до нас завтра в гості.

- А що таке?

- У мене день народження.

- Неодмінно, - зрадів я. - Дякую за запрошення. З мене подарунок-сюрприз.

- О, що ти! Який може бути подарунок? Нічого не треба.

Але я свого слова дотримав. Я йому подарував пса. Навіть з позолоченим ключиком. А чому б не зробити приємність людині? Особливо коли вона тобі така близька.